

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος "Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007 - 2013"

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2007 - 2013

"ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ"

Ποιότητα - Ανταγωνιστικότητα - Αειφορία

ΜΕΛΕΤΗ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 30
ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθ. 1305/2013

για την προετοιμασία του Προγράμματος
«Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020»

Οκτώβριος 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.0 ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	3
1.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	3
1.2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	3
2.0 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	9
3.0 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	12

1.0 Σκοπός, Αντικείμενο και μεθοδολογία εκπόνησης της μελέτης

1.1 Σκοπός της μελέτης

Σκοπός της μελέτης είναι η εφαρμογή του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 για την προετοιμασία του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020».

1.2 Αντικείμενο της μελέτης

Αντικείμενο της μελέτης είναι ο υπολογισμός της ενίσχυσης, προκειμένου να αποζημιωθούν οι δικαιούχοι για τις πρόσθετες δαπάνες και για την απώλεια εισοδήματος που απορρέουν από τα μειονεκτήματα των σχετικών δασικών περιοχών, τα οποία σχετίζονται με την εφαρμογή της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και της οδηγίας 2009/147/ΕΚ και της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα.

Στο άρθρο 30 του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 αναφέρονται ακριβώς τα εξής:

Άρθρο 30

Ενισχύσεις στο πλαίσιο του Natura 2000 και της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα

1. Η στήριξη βάσει του παρόντος μέτρου παρέχεται ετησίως και ανά εκτάριο γεωργικής έκτασης ή ανά εκτάριο δάσους, προκειμένου να αποζημιωθούν οι δικαιούχοι για τις πρόσθετες δαπάνες και για την απώλεια εισοδήματος που απορρέουν από τα μειονεκτήματα των σχετικών περιοχών, τα οποία σχετίζονται με την εφαρμογή της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και της οδηγίας 2009/147/ΕΚ και της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα.

Κατά τον υπολογισμό των ενισχύσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη αφαιρούν το ποσό που είναι απαραίτητο για να αποτραπεί η διπλή χρηματοδότηση των πρακτικών που αναφέρονται στο άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013

2. Η στήριξη χορηγείται σε γεωργούς και σε ιδιώτες δασοκαλλιεργητές και σε ενώσεις ιδιωτών δασοκαλλιεργητών. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις μπορεί επίσης να χορηγείται και σε άλλους διαχειριστές γης.

3. Η στήριξη στους γεωργούς, η οποία συνδέεται με τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ χορηγείται μόνο σε σχέση με τα μειονεκτήματα που προκύπτουν από απαιτήσεις που υπερβαίνουν τις ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες που προβλέπονται στο άρθρο 94 και στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και τα σχετικά κριτήρια και τις ελάχιστες δραστηριότητες που καθορίζονται σύμφωνα με τα σημεία (γ)(ii) και (γ)(iii) του άρθρου 4 παρ. 1 του σημείου (γ) του άρθρου 4 παρ. 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

4. Η στήριξη στους γεωργούς, η οποία συνδέεται με την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα χορηγείται μόνο σε σχέση με ειδικές απαιτήσεις οι οποίες:

α) εισήχθησαν με την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα, είναι σύμφωνες με τα προγράμματα μέτρων για τα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού προκειμένου να επιτευχθούν οι περιβαλλοντικοί στόχοι της εν λόγω οδηγίας, και υπερβαίνουν τα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή άλλης νομοθεσίας της Ένωσης για την προστασία των υδάτων·

β) υπερβαίνουν τις καταστασιακές απαιτήσεις διαχείρισης και τις ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες που προβλέπονται στο κεφάλαιο I του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και τα σχετικά κριτήρια και τις ελάχιστες δραστηριότητες που καθορίζονται στα σημεία (γ)(ii) και (γ)(iii) του άρθρου 4 παρ.) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013,

γ) υπερβαίνουν το επίπεδο προστασίας της νομοθεσίας της Ένωσης που ίσχυε κατά τη στιγμή έκδοσης της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 9 της ανωτέρω οδηγίας και

δ) επιβάλλουν μεγάλες αλλαγές στο είδος χρήσης γης και/ή σημαντικούς περιορισμούς στις γεωργικές πρακτικές με συνέπεια σημαντική απώλεια εισοδήματος.

5. Οι απαιτήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4 προσδιορίζονται στο πρόγραμμα.

6. Είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις οι ακόλουθες περιοχές:

α) οι γεωργικές και δασικές περιοχές που υπάγονται στο Natura 2000, σύμφωνα με τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ·

β) άλλες οριοθετημένες περιοχές προστασίας της φύσης με περιβαλλοντικούς περιορισμούς όσον αφορά τη γεωργία ή τα δάση που συμβάλλουν στην εφαρμογή του άρθρου 10 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Οι περιοχές αυτές δεν πρέπει, για κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, να υπερβαίνουν το 5 % των χαρακτηρισμένων περιοχών Natura 2000 οι οποίες καλύπτονται από το εδαφικό πεδίο εφαρμογής του·

γ) οι γεωργικές περιοχές που περιλαμβάνονται σε σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού σύμφωνα με την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα.

7. Η στήριξη περιορίζεται στα ανώτατα ποσά που καθορίζονται στο παράρτημα Ι.

8. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι αποκλείεται η διπλή χρηματοδότηση, όπως ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 83, για τον καθορισμό των μεθόδων υπολογισμού που θα χρησιμοποιηθούν.

Στο άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, αναφέρονται τα εξής:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 (του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013)

Ενίσχυση για γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον

Άρθρο 43

Γενικοί κανόνες

1. Οι γεωργοί που δικαιούνται ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης ή του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης τηρούν, σε όλα τα επιλέξιμα εκτάριά τους κατά την έννοια του άρθρου 32 παράγραφοι 2 έως 5, τις γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον και αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου ή τις ισοδύναμες πρακτικές που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

2. Οι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον γεωργικές πρακτικές είναι οι εξής:

α) διαφοροποίηση καλλιεργειών·

β) διατήρηση των υφιστάμενων μόνιμων χορτολιβαδικών εκτάσεων και

γ) ύπαρξη περιοχής οικολογικής εστίασης στη γεωργική έκταση.

3. Οι ισοδύναμες πρακτικές είναι αυτές που περιλαμβάνουν παρόμοιες πρακτικές οι οποίες προσφέρουν ισοδύναμο ή ανώτερο επίπεδο οφέλους για το κλίμα και το περιβάλλον σε σύγκριση με μία ή πολλές από τις πρακτικές που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι εν λόγω ισοδύναμες πρακτικές και η πρακτική ή πρακτικές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 με την(τις) οποία(ς) είναι ισοδύναμη(-ες) παρατίθενται στο Παράρτημα ΙΧ και καλύπτονται από ένα εκ των εξής:

α) δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή το άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013·

β) εθνικά ή περιφερειακά συστήματα περιβαλλοντικής πιστοποίησης, περιλαμβανομένων των συστημάτων πιστοποίησης της συμμόρφωσης προς εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία που υπερβαίνει τα υποχρεωτικά πρότυπα που καθορίζονται σύμφωνα με το Κεφάλαιο Ι του Τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, τα οποία σκοπό έχουν να ανταποκριθούν στους στόχους της προστασίας του εδάφους και των υδάτων, της βιοποικιλότητας, της διατήρησης του φυσικού τοπίου καθώς και του μετριασμού της αλλαγής του κλίματος και της προσαρμογής σε αυτήν. Τα εν λόγω συστήματα πιστοποίησης μπορούν να περιλαμβάνουν τις πρακτικές που παρατίθενται στο Παράρτημα ΙΧ του παρόντος κανονισμού, τις πρακτικές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου ή συνδυασμό των πρακτικών αυτών

4. Οι ισοδύναμες πρακτικές που αναφέρονται στην παράγραφο 3 δεν αποτελούν αντικείμενο διπλής χρηματοδότησης.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, κατά περίπτωση και σε περιφερειακό επίπεδο, να περιορίσουν την επιλογή των γεωργών όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των δυνατοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 σημεία α) και β).

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, κατά περίπτωση και σε περιφερειακό επίπεδο, ότι οι γεωργοί εκπληρώνουν όλες τις συναφείς υποχρεώσεις τους δυνάμει της παραγράφου 1 σύμφωνα με τα εθνικά ή περιφερειακά συστήματα περιβαλλοντικής πιστοποίησης που αναφέρονται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3.

7. Με την επιφύλαξη των αποφάσεων των κρατών μελών που αναφέρονται στις παραγράφους 5 και 6, ένας γεωργός μπορεί να χρησιμοποιήσει μία (ή περισσότερες) από τις πρακτικές που αναφέρονται στο στοιχείο α) της παραγράφου 3 μόνον εάν αυτές αντικαθιστούν πλήρως την ή τις συναφείς πρακτικές που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Ένας γεωργός μπορεί να χρησιμοποιήσει τα συστήματα πιστοποίησης που αναφέρονται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3 μόνον εάν αυτά καλύπτουν ολόκληρη την υποχρέωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

8. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις αποφάσεις τους που αναφέρονται στις παραγράφους 5 και 6 και τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή τα συστήματα πιστοποίησης που προτίθενται να εφαρμόσουν ως ισοδύναμες πρακτικές κατά την έννοια της παραγράφου 3. Η Επιτροπή κρίνει κατά πόσον οι πρακτικές που περιλαμβάνονται στις συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή στα συστήματα πιστοποίησης καλύπτονται από τον κατάλογο του Παραρτήματος ΙΧ και, εάν θεωρεί ότι αυτό δεν συμβαίνει, το κοινοποιεί στα κράτη μέλη μέσω εκτελεστικής πράξης χωρίς να εφαρμόσει τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2 ή 3. Εάν η Επιτροπή κοινοποιήσει σε κράτος μέλος ότι οι πρακτικές δεν

καλύπτονται από τον κατάλογο του Παραρτήματος ΙΧ, το κράτος μέλος δεν αναγνωρίζει ως ισοδύναμες κατά την έννοια της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή τα συστήματα πιστοποίησης που αφορά η κοινοποίηση της Επιτροπής.

9. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 10 και 11 του παρόντος άρθρου και της εφαρμογής της δημοσιονομικής πειθαρχίας, των γραμμικών μειώσεων σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού και του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, τα κράτη μέλη χορηγούν την ενίσχυση που προβλέπεται στο παρόν Κεφάλαιο σε γεωργούς οι οποίοι τηρούν όσες από τις πρακτικές της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου έχουν συνάφεια με τη δραστηριότητά τους και αναλόγως της συμμόρφωσης των εν λόγω γεωργών με τις διατάξεις των άρθρων 44, 45 και 46 του παρόντος κανονισμού.

Η ενίσχυση αυτή λαμβάνει τη μορφή ετήσιας πληρωμής ανά επιλέξιμο εκτάριο που δηλώνεται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 33 παράγραφος 1 ή, στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το άρθρο 36 παρ. 2, τη μορφή ετήσιας πληρωμής ανά επιλέξιμο εκτάριο που δηλώνεται στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης, το ποσό της οποίας υπολογίζεται ετησίως διαιρώντας το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 47 διά του συνολικού αριθμού των επιλεξιμών εκταρίων που δηλώνονται, σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 ή το άρθρο 36 παρ. 2, στο συγκεκριμένο κράτος μέλος ή στη συγκεκριμένη περιφέρεια.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο, τα κράτη μέλη που αποφασίζουν να εφαρμόσουν το άρθρο 25 παράγραφος 2 μπορούν να αποφασίσουν να χορηγήσουν την ενίσχυση που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο ως ποσοστό της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης που ενεργοποιεί ο γεωργός σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 για κάθε συγκεκριμένο έτος.

Για κάθε έτος και κάθε κράτος μέλος ή περιφέρεια, το ανωτέρω ποσοστό υπολογίζεται διαιρώντας το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 47 με τη συνολική αξία όλων των δικαιωμάτων ενίσχυσης που ενεργοποιούνται βάσει του άρθρου 33 παράγραφος 1 στο συγκεκριμένο κράτος μέλος ή περιφέρεια.

10. Οι γεωργοί των οποίων οι εκμεταλλεύσεις βρίσκονται εν όλω ή εν μέρει σε περιοχές που καλύπτονται από τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ, 2000/60/ΕΚ ή 2009/147/ΕΚ δικαιούνται την ενίσχυση που προβλέπεται στο παρόν Κεφάλαιο υπό την προϋπόθεση ότι τηρούν τις πρακτικές που αναφέρονται στο παρόν Κεφάλαιο, στον βαθμό που οι πρακτικές αυτές στη συγκεκριμένη εκμετάλλευση συνάδουν με τους στόχους των εν λόγω οδηγιών.

11. Οι γεωργοί που συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 29 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 όσον αφορά τη βιολογική γεωργία δικαιούνται αυτοδικαίως την ενίσχυση που προβλέπεται στο παρόν Κεφάλαιο.

Όσον αφορά τη βιολογική γεωργία, το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται μόνο στις μονάδες μιας εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνται για βιολογική παραγωγή σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007.

12. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 70, με στόχο:

- α) την προσθήκη ισοδύναμων πρακτικών στον κατάλογο του Παραρτήματος ΙΧ·
- β) τον καθορισμό κατάλληλων απαιτήσεων που ισχύουν για τα εθνικά ή περιφερειακά συστήματα πιστοποίησης που αναφέρονται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, περιλαμβανομένου του επιπέδου των εγγυήσεων που πρέπει να παρέχουν τα εν λόγω συστήματα·
- γ) τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για τον υπολογισμό του ποσού που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 για τις πρακτικές που αναφέρονται στα σημεία 3 και 4 του Τμήματος Ι και στο σημείο 7 του Τμήματος ΙΙΙ του Παραρτήματος ΙΧ του παρόντος κανονισμού και τυχόν περαιτέρω ισοδύναμες πρακτικές που προστίθενται στο εν λόγω Παράρτημα σύμφωνα με το στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου, όσον αφορά τις οποίες χρειάζεται ειδικός υπολογισμός προς αποφυγήν διπλής χρηματοδότησης.

13. Η Επιτροπή ορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, κανόνες για τη διαδικασία των κοινοποιήσεων, και τα χρονοδιαγράμματα υποβολής τους, και για τις εκτιμήσεις της κατά την παράγραφο 8. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

2.0 Μεθοδολογία εκπόνησης της μελέτης

Στο πλαίσιο του υπομέτρου 1.2 του σχεδιαζόμενου προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2020 προβλέπονται διάφορες δράσεις για τις οποίες παρέχεται ενίσχυση με όριο (σύμφωνα με τον κανονισμό 1305/2013) τα 500 ευρώ ανά Ha. Τα ποσά αυτά μπορούν να προσαυξηθούν σε δεόντως τεκμηριωμένες περιπτώσεις, λαμβανομένων υπόψη ειδικών συνθηκών οι οποίες πρέπει να αιτιολογούνται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

Δικαιούχοι του υπομέτρου είναι Ιδιώτες δασοκαλλιεργητές / δασοκτήμονες (φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου) και ενώσεις ιδιωτών δασοκαλλιεργητών / δασοκτημόνων, που κατέχουν δάσος ή δασική έκταση, που έχει αναγνωριστεί κατά τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας άρθρο 10 του 3208/2003.

Στόχοι του υπομέτρου είναι:

- Η διαφύλαξη, βελτίωση και αποκατάσταση μιας επαρκούς ποικιλίας και έκτασης βιοτόπων και οικοτόπων για όλα τα είδη της άγριας πτηνοπανίδας και η διατήρηση των κατάλληλων συνθηκών φωλεοποίησης και αναπαραγωγής των ειδών του παραρτήματος I της οδηγίας 79/409/ ΕΟΚ (όπως κωδικοποιήθηκε με την 2009/147/ΕΚ).
- Η Προστασία της βιολογικής ποικιλομορφίας, μέσω της διατήρησης των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας χλωρίδας και πανίδας.
- Η Διατήρηση ή αποκατάσταση σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης των τύπων φυσικών οικοτόπων και των οικοτόπων άγριων ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ
- Η Λήψη των κατάλληλων μέτρων στις ΖΕΠ της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ για την διατήρηση, συντήρηση και αποκατάσταση μιας επαρκούς ποικιλίας και επιφανεϊας βιοτόπων και οικοτόπων για τα είδη της άγριας ορνιθοπανίδας και την λήψη των κατάλληλων μέτρων προστασίας για τα είδη προτεραιότητας του παραρτήματος I της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι προτεινόμενες δράσεις, Από τις παρακάτω δράσεις οι πρώτες 8 έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα, αποτελούν τη γραμμή βάσης σε περιοχές του δικτύου Natura 2000, ανεξάρτητα από την υλοποίηση του προγράμματος, από ιδιώτες δασοκαλλιεργητές ή ενώσεις τους, σύμφωνα με την ΚΥΑ 37338/1807/2010. Η δράση 9 έχει επίσης υποχρεωτικό χαρακτήρα και προκύπτει από τα διαχειριστικά μέτρα που προτείνονται από τα εγκεκριμένα προεδρικά διατάγματα ή ΚΥΑ και τις εγκεκριμένες ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες ή τα Σχέδια Διαχείρισης της Βιοποικιλότητας μιας περιοχής

**ΥΠΟΜΕΤΡΟ 1.2 Ενισχύσεις δασοκτημόνων ιδιωτικών δασών
και δασικών εκτάσεων εντός των περιοχών του δικτύου Natura 2000**

1.	Ρύθμιση των αποψιλωτικών υλοτομιών με τρόπο ώστε τα παρακρατήματα να είναι σε λόχμες ή ομάδες, εκτός από τα μεμονωμένα διάσπαρτα δένδρα
2.	Διατήρηση τμημάτων των συστάδων ανυλοτόμητων, για τη διασφάλιση των διαδρόμων επικοινωνίας των ειδών και τη συνέχεια του δασικού τοπίου, λαμβάνοντας υπόψη το φυσικό ανάγλυφο (μισογάγγειες, ρέματα κ.λ.π.)
3.	Κατά την πραγματοποίηση υλοτομικών εργασιών δεν επιτρέπεται η υλοτόμηση δέντρων με φωλιές
4.	Διατήρηση τουλάχιστον του 10% της συστάδας από ώριμα και υπερώριμα δένδρα, άτομα στρεβλά, κακόμορφα, κουφαλερά, διχαλωτά, νεκρά ιστάμενα και κατακείμενα
5.	Διατήρηση και υποβοήθηση με δασοκομικούς χειρισμούς καρποφόρων δένδρων και θάμνων, αρωματικών καλλωπιστικών και φαρμακευτικών δασικών ειδών
6.	Απαγόρευση υλοτομιών σε παρόχθια βλάστηση μέχρι 20 μέτρα από την όχθη και εντός ρεμάτων
7.	Διατήρηση όλων των υφιστάμενων διάκενων που δεν έχουν προκύψει από βίαιες αιτίες (π.χ. πυρκαγιές, παράνομη υλοτόμηση)
8.	Προώθηση της αναγωγής πρεμνοφυών δασών σε σπερμοφυή μορφή.
9.	Πρόσθετοι ειδικοί περιορισμοί

Η εκτίμηση της απώλειας εισοδήματος και του πρόσθετου κόστους που συνεπάγεται η ανάληψη αυτών των δράσεων από τους δικαιούχους του υπομέτρου, πρέπει να γίνει με βάση επαληθεύσιμη και αιτιολογημένη μεθοδολογία, όπως αναφέρεται στη σχετική απόφαση ανάθεσης.

Η εκμετάλλευση μιας δασικής έκτασης που βρίσκεται σε περιοχή NATURA εάν δεν βρισκόταν σε τέτοια περιοχή και εάν δεν εντασσόταν σε κάποια ή κάποιες από τις δράσεις που προαναφέρθηκαν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί από τους κατόχους της (εν δυνάμει δικαιούχους) με την πώληση των δασικών προϊόντων που περιλαμβάνει και είναι η ξυλεία στο μέγιστο βαθμό και η ρητίνη σε μικρότερο βαθμό.

Η πώληση αυτών των προϊόντων σε μορφή ξυλείας **τεχνητής, βιομηχανικής, καυσοξύλων** και ακατέργαστης ρητίνης, συνεπάγεται ένα έσοδο το οποίο δεν μπορεί να αποκομίσει ο κάτοχος δάσους σε περιοχή NATURA. Ταυτόχρονα η παραγωγή των παραπάνω προϊόντων συνεπάγεται κάποιο κόστος (κοπή, συγκομιδή, μεταφορά, κ.λπ.).

Επίσης, η ένταξη στις δράσεις συνεπάγεται σε κάποιες περιπτώσεις και επιπλέον κόστος που δεν θα υπήρχε (εάν δεν υπήρξε ένταξη στις δράσεις του μέτρου).

Επομένως εκείνο που επιδιώκεται μεθοδολογικά να προσεγγιστεί είναι αυτή η διαφορά: έσοδα από την πώληση δασικών προϊόντων - κόστος παραγωγής δασικών προϊόντων (το κόστος παραγωγής ουσιαστικά αναφέρεται στην κοπή, συλλογή, διακομιδή κ.λπ.) + επιπλέον κόστος.

Τόσο οι τιμές πώλησης των δασικών προϊόντων όσο και τα κόστη παραγωγής τους διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος των δένδρων.

Σημειώνεται ότι το αντικείμενο του υπομέτρου αποτελεί και πρέπει να αποτελεί κίνητρο για την προστασία του περιβάλλοντος.

3.0 Εκτίμηση ύψους ενίσχυσης

Για των υπολογισμό των εσόδων και του κόστους χρησιμοποιήθηκαν αντίστοιχα ο Πίνακας Διατίμησης Δασικών Προϊόντων, διαχειριστικού έτους 2014 (ΦΕΚ 142, 28 Ιανουαρίου 2014, Τεύχος Β) και οι Τιμές ανάθεσης υλοτομικών εργασιών και λοιπών εργασιών συγκομιδής έτους 2014 (ΦΕΚ 94, 21 Ιανουαρίου 2014, τεύχος Β).

Επειδή οι τιμές αναφέρονται σε ευρώ ανά εκτάριο, οι εκτιμήσεις για το ύψος της ενίσχυσης υπολογίζονται σε ευρώ ανά εκτάριο.

Σύμφωνα με την απογραφή δασών του 1992 (η τελευταία διαθέσιμη απογραφή) το ξυλοαπόθεμα της χώρας ήταν 138.107.132. κ.μ. ενώ η συνολική έκταση παραγωγικής (εμπορεύσιμης) ξυλείας ήταν 3.359.180 εκτάρια. Επομένως η εμπορεύσιμη ξυλεία ήταν 41,1 κ/μ/ ανά εκτάριο.

Στον πίνακα 3.1 που ακολουθεί παρουσιάζονται τα κόστη διαφόρων εργασιών (ως μέσοι όροι) και στον πίνακα 3.2 τα αντίστοιχα έσοδα (ως μέσοι όροι).

Πίνακας 3.1: Κόστη υλοτομικών εργασιών ανά είδος σε ευρώ ανα κ.μ.

Είδος εργασιών	Μέσοι όροι κόστους διαφόρων εργασιών σε ευρώ ανα κ.μ.		
	ΧΑΛΕΠΙΟΣ ΠΕΥΚΗ - ΤΡΑΧΕΙΑ ΠΕΥΚΗ - ΚΟΥΚΟΥΝΑΡΙΑ - ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΣ	ΛΟΙΠΑ ΚΩΝΟΦΟΡΑ	ΠΛΑΤΥΦΥΛΛΑ
Α. ΥΛΟΤΟΜΙΑ: Ρίψη, αποκλάδωση, διαμόρφωση, αποφλοιώση, τεμαχισμό, διαμόρφωση άκρων, σχίσση, πελέκηση	17,13	15,57	9,71
Β. ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΗ - ΜΕΤΑΦΟΡΑ	8,09	7,36	6,91
Γ. ΑΠΟΦΛΟΙΩΣΗ (*)	3,93	6,99	8,18
Δ. ΦΟΡΤΩΣΗ	3,12	3,12	1,44
Ε. ΕΚΦΟΡΤΩΣΗ - ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ - ΣΤΟΙΒΑΞΗ	2,44	2,44	2,44
ΣΥΝΟΛΟ	34,71	35,48	28,68

(*) Λαμβάνεται ως υπόθεση ότι η κατανομή μεταξύ αποφλοιωμένων και μη είναι 50% / 50%

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΥΑ Αριθμ. 104190/86 "Τιμές ανάθεσης υλοτομικών εργασιών και λοιπών εργασιών συγκομιδής έτους 2014"

Πίνακας 3.2: Τιμές πώλησης δασικών προϊόντων ανά είδος
σε ευρώ ανα κ.μ.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ & ΕΙΔΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΑΝΑ Κ.Μ
ΧΑΛΕΠΙΟΣ ΠΕΥΚΗ - ΤΡΑΧΕΙΑ ΠΕΥΚΗ - ΚΟΥΚΟΥΝΑΡΙΑ - ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΣ (*)	38,784
ΛΟΙΠΑ ΚΩΝΟΦΟΡΑ	40,21
ΠΛΑΤΥΦΥΛΛΑ (**)	41,05

(*) Λαμβάνεται ως υπόθεση ότι στη Χαλέπιο πεύκη κ.λπ. το 80% των πωλήσεων αφορά σε χοντρή ξυλεία μεγάλου μήκους και το 20% σε μικρού μήκους.

(**) Έχει αφαιρεθεί η πώληση λουπών καρυδιάς επειδή η τιμή είναι πολύ υψηλή και επηρεάζει το μέσο όρο μεταβάλλοντας την πραγματική εικόνα της αγοράς

Σημειώνεται ότι για τον υπολογισμό των μέσων όρων αφαιρέθηκαν οι πολύ χαμηλές τιμές (τόσο στις τιμές κόστους όσο και στις τιμές πώλησης). Με αυτό τον τρόπο τα στοιχεία που προκύπτουν είναι ποιο αντιπροσωπευτικά των τιμών της αγοράς.

Με βάση τις ανωτέρω υποθέσεις διαμορφώθηκε ο παρακάτω πίνακας από τον οποίο προκύπτουν οι ενισχύσεις ανά κατηγορία που αφορούν στην απώλεια εισοδήματος.

Υπενθυμίζεται η υπόθεση ότι η ποσότητα εμπορεύσιμης ξυλείας σε κ.μ. ανά εκτάριο υπολογίστηκε με βάση τα δεδομένα της απογραφής δασών του 1992 (δεν υπάρχει πλέον πρόσφατη). Προτείνεται, κατά την υποβολή των αιτήσεων εκτάσεων από τους δικαιούχους να υποβάλλονται τεκμηριωμένα στοιχεία (εφόσον το επιθυμούν) από τα οποία να προκύπτει μεγαλύτερη ποσότητα κυβικών μέτρων ανά εκτάριο, έτσι ώστε να αυξάνεται το ύψος της αιτούμενης ενίσχυσης.

Πίνακας 3.3: Υπολογισμός απώλειας εισοδήματος σε ευρώ ανά εκτάριο

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ & ΕΙΔΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΜΕΣΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ Κ.Μ (Κοπή, συλλογή, μεταφορά, κ.λπ.)	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΑΝΑ Κ.Μ	ΚΑΘΑΡΟ ΟΦΕΛΟΣ (ΑΠΩΛΕΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ) ΑΝΑ Κ.Μ.	Κυβικά Μέτρα Εμπορεύσιμης Ξυλείας ανά εκτάριο (με βάση την απογραφή του 1992 (**))	ΚΑΘΑΡΟ ΟΦΕΛΟΣ (ΑΠΩΛΕΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ) ΑΝΑ ΕΚΤΑΡΙΟ
ΧΑΛΕΠΙΟΣ ΠΕΥΚΗ - ΤΡΑΧΕΙΑ ΠΕΥΚΗ - ΚΟΥΚΟΥΝΑΡΙΑ - ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΣ (*)	34,71	38,784	4,08	41,1	167,51
ΛΟΙΠΑ ΚΩΝΟΦΟΡΑ	35,48	40,21	4,73	41,1	194,26
ΠΛΑΤΥΦΥΛΛΑ (**)	28,61	41,05	12,44	41,1	500
(*) Λαμβάνεται ως υπόθεση ότι στη Χαλέπιο πεύκη κ.λπ. το 80% των πωλήσεων αφορά σε χοντρή ξυλεία μεγάλου μήκους και το 20% σε μικρού μήκους.					
(**) Έχει αφαιρεθεί η πώληση λουπών καρυδιάς επειδή η τιμή είναι πολύ υψηλή και επηρεάζει το μέσο όρο μεταβάλλοντας την πραγματική εικόνα της αγοράς. Το καθαρό όφελος στρογγυλοποιείται στα 500 ευρώ (μέγιστο όριο).					
(***) Εφόσον κατά την υποβολή των εκθέσεων των δικαιούχων προκύπτει με τεκμηριωμένα στοιχεία ότι η εμπορεύσιμη ξυλεία ανά εκτάριο υπερβαίνει σημαντικά το μέσο όρο της απογραφής του 1992, τότε η ενίσχυση ανά εκτάριο προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του καθαρού οφέλους επί την περιεκτικότητα των κ.μ. ανά εκτάριο.					

Όσον αφορά στην ρητίνη η αγορά χαρακτηρίζεται από σημαντική πτώση τόσο στην παραγωγή όσο και στην τιμή. Σύμφωνα με στοιχεία του ΥΠΕΚΑ, η παραγωγή ρητίνης στην Ελλάδα ήταν: το 1973: 20.587 τόνους, το έτος 1983: 12.558 τόνους, το έτος 1993: 6.265 τόνους, το έτος 2003: 5.761 τόνους, ενώ το έτος 2008 μόλις 3.901 τόνους. Η τιμή της ρητίνης σύμφωνα με τον πίνακα διατίμησης δασικών προϊόντων του 2014 διαμορφώνεται στα 0,16 ευρώ.

Στην Ελλάδα η μέση ετήσια παραγωγή της χαλεπίου πεύκης είναι, 1,7-3,3 kg/δέντρο (η χαλέπιος πεύκη είναι σχεδόν η αποκλειστική πηγή συγκομιδής ρητίνης στην Ελλάδα). Λαμβάνοντας την υπόθεση ότι σε κάθε εκτάριο ο αριθμός των δένδρων είναι 150 τότε η παραγωγή ανά εκτάριο ανέρχεται σε 2,5 Kgr (μέσος όρος) ανά δένδρο χαλεπίου πεύκης. Με την πυκνότητα των 150 δένδρων ανά εκτάριο η παραγωγή υπολογίζεται σε 375 Kgr

ανά εκτάριο. Με τιμή 0,16 ευρώ ανά Kgr η απώλεια εισοδήματος εκτιμάται σε 60 ευρώ ανά εκτάριο.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η μέγιστη ενίσχυση μπορεί να ανέλθει έως 500 ΕΥΡΩ ανά εκτάριο.

Σημειώνεται τέλος ότι κατά τον υπολογισμό της απώλειας εισοδήματος θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τυχόν πρόσθετες ενισχύσεις όπως π.χ. του άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, έτσι ώστε να αποφεύγεται η διπλή χρηματοδότηση.